

VKK'09 – Virtuaalikorkeakoulupäivät 18. – 19.11.2009

Torstai 19.11. klo 8.30 – 10.45

Ryhmä B

**Avoimet oppimisympäristöt haastavat akateemisen opettajuuden
Puheenjohtaja: Lena Levander, SVYPA**

Sosiaalinen media yhteisöllisen tiedonrakentelun ja opetuksen avoimuuden mahdollistajana

Niina Impiö, niina.impio(at)oulu.fi

Harto Pönkä, harto.ponka(at)oulu.fi

Pirkko Hyvönen, pirkko.hyvonen(at)oulu.fi

Sosiaalisen median luonteeseen kuuluu olennaisesti yhteisöissä toimiminen, kokemusten vaihtaminen ja tiedon jakaminen. Onkin luontevaa tarkastella, miten sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää yhteisöllisen tiedonrakentelun tukemisessa oppimisteoreettisesti perustellulla tavalla. Avoimet yhteisöt voivat toimia uudenaikaisina oppimisen resursseina, mutta samalla ne haastavat opettajien ja opiskelijoiden aiemmat toimintamallit.

DevelOPE-hankkeessa (2008–2009) on kehitetty sosiaalisen median opetuskäyttöä yhteisöllisen oppimisen näkökulmasta. Hankkeessa on toteutettu 12 opetuskokonaisuutta ja mukana opetuksen kehittämisessä on ollut 14 yliopisto-opettajaa. Hankkeesta saadut kokemukset osoittavat, että sosiaalisen median ohjelmat tarjoavat lupaavia mahdollisuuksia yhteisölliseen tiedonrakenteluun, mutta tarkoituksenmukaisten pedagogisten menetelmien käyttö oppimisen ohjaamisessa on haasteellista. Sosiaalisen median käyttö edellyttää fyysisten ja virtuaalisten oppimisympäristöjen integrointia sekä entistä avoimempaa ja osallistuvampaa oppimiskulttuuria.

Esityksessä tarkastellaan DevelOPE-hankkeesta saatujen kokemusten pohjalta sosiaalisen median opetuskäyttöä seuraavilla kysymyksillä: 1) Miten sosiaalisen median ohjelmia voidaan käyttää yhteisöllisen tiedonrakentelun tukena? ja 2) Millaisia mahdollisuuksia sosiaalisen median avoimuus tarjoaa opetukselle?

<http://develope.wordpress.com/>

Välittäjänä oppimisyhteisöjen rajapinnoilla

Leena Vainio, leena.vainio(at)hamk.fi

AKTIIVI on kehittämisohjelman Avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi (ESR-ohjelman) koordinaatiohanke. Koordinaatiohankkeen tehtävänä on tukea rahoitusta saaneiden hankkeiden välistä verkostoitumista ja yhteistyötä ja levittää hankkeissa syntyneitä parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja. Tehtävään liittyy välittäjän (brokerin) rooli. Kukin projekti muodostaa melko tiiviin oppimisyhteisön (community of practice) ja muutamat isot projektit sisältävät jo itsessään useampia omia oppimisyhteisöjä. Wenger (1998) on kuvannut välittäjän työtä moninaiseksi ja haastavaksi.

AKTIIVI hankkeessa olemme huomanneet kuvauksen sopivan hyvin koordinaattorihankkeen vetäjien tehtäviin. Välittäjän tehtävään liittyy yhteistyötä, parhaiden käytäntöjen muokkaamista, soveltamista ja eri näkökulmien väliin asettautumista ja niistä johtopäätöksien tekemistä. Välittäjällä on oltava riittävästi legimititeettiä ja osaamista voidakseen vaikuttaa kehitettäviin toimintoihin, pannakseen liikkeelle tärkeitä asioita ja tarvittaessa myös osoittaakseen ristiriitaiset intressit. Välittäjältä vaaditaan

myös kykyä linkittää hyvinkin erilaisten toimijoiden toimintamuotoja yhteen ja etsiä toimintatavoista parhaita käytäntöjä, jotka uuteen kontekstiin tuotuna auttavat oppimista. Esityksessä pohdimme AKTIIVI-hankkeen välittäjien roolin samankaltaisuutta yleensä verkko-opetuksen kehittäjien rooliin.

Avoin opiskelu Wikiopistossa

Tarmo Toikkanen, tarmo.toikkanen(at)taik.fi

Wikipedian rinnakkaishanke Wikiopisto tarjoaa avoimia kursseja, opintopiirejä, lukupiirejä, itseopiskelukursseja ja muita opiskelumahdollisuuksia suomeksi, kaikille kiinnostuneille. Esityksessä pohditaan, miten Wikiopistossa opiskelu ja opettaminen poikkeavat perinteisestä koulutuksesta ja miten Wikiopisto ja vastaavat avoimet opiskelumahdollisuudet vaikuttavat koulutussektorin tulevaisuuteen. Voiko avoimia opintosuorituksia hyödyntää virallisessa opetuksessa? Entä millaista uutta oppimiskulttuuria avoimissa ympäristöissä syntyy? Avoimissa ympäristöissä opiskelijoiden heterogeenisuus aiheuttaa omia haasteitaan, mutta luo myös uusia mahdollisuuksia yhteistyöhön koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

<http://fi.wikiversity.org>

Karaoke Language Centre – uusi oppimisympäristö

Berit Peltonen, berit.peltonen(at)hse.fi

Mika Lindberg, mika.lindberg(at)hse.fi

Karaoke Language Centre on Aalto-yliopiston ideakilpailussa palkittu opetuksen kehittämishanke. Se on on-line-itseopiskelukeskus, jossa voi opiskella kieliä karaoke-menetelmällä. Verkossa on ääneen luettuja tekstejä, joita opiskelija voi harjoitella karaokea. Menetelmä tukee erilaisia oppijoita, sillä opiskelija sekä näkee että kuulee luetun/luettavan tekstin ja lukee itse rinnalla. Teksti on sivulla kokonaisena, mutta hahmotetaan opiskelijalle pala palalta kuten karaokessa. Näin opitaan samalla ääntämistä ja oikeinkirjoitusta itse sisällön lisäksi. Menetelmän merkitys oppimiskulttuurissa perustuu opiskelijoille jo tutun teknologian tuomisesta opiskeluun, mikä sinänsä lisää opiskelumotivaatiota. Materiaalin saatavuus verkossa takaa sen, että kaikki halukkaat voivat sitä käyttää itseopiskeluun.

Hankkeen protokieli on ruotsi. Ensimmäisiä harjoituksia testataan HSE:n ruotsin kielen opetuksessa syksyn 2009 aikana. Saadun kokemuksen pohjalta tarkoitus on laajentaa hanke muihin kieliin ja kulttuureihin (tekniikka, taide).

Tarkoituksemme on esitellä uusi oppimisympäristö ja siitä tähän mennessä saatuja kokemuksia, sekä itse menetelmään ja käytettävyyteen liittyviä teknisiä ratkaisuja ja mahdollisia jatkokehittämissuunnitelmia.
